

Dygtigelse af en heel Deel Kjøbstadfordomme, som ere Aarhundreder gamle. Det er mig derfor virkelig tvivlsomt, om man ikke her skal tage større Hensyn til denne stærkt udtalte Opinion. Jeg mener, at Kløgskab i dette som i andre Tilfælde byder at veie Fordele og Ulemper mod hinanden. Dersom der altsaa kunde naaes et stort og varigt Gode, dersom der var Tale om at gennemføre i Danmark Rættighedsfrihedens Princip, saa skulde denne Kamp bestaaes, det maatte saa gaae som det kunde; men i en saa overordentlig ubetydelig Sag som denne, og navnlig naar jeg tager i Betragtning, at Kjøbstæderne ere meget svagt repræsenterede her, og navnlig at vi jo selv her blandt Andet fordrer, at den stærke og vedholdende Opinion blandt Bønderne bør hos Regeringen være et vægtigt Motiv til at fremme Selveiendom, troer jeg ikke, at vi kunne friggjøre os for at tage væsentligt Hensyn til Opinionen i Kjøbstæderne. Jeg troer nu, at det nok vil opklare sig, — og jeg skal i denne Henseende ikke blot henholde mig til hvad Indenrigsministeren har sagt, men jeg skal talke ham, fordi han har udtalt det her, — at den Erkjendelse skal nok vinde Fodfæste, at det sandelig ikke er ved den Smule Kræmmeri, at Kjøbstæderne skulle søge deres Styrke og Bestaaen, at en Forøgelse af Udsalgssteder rundt omkring paa Landet, som dog med saa Undtagelser maae søge deres Forsyning fra Kjøbstæderne, maa for Kjøbmanden og Kjøbstæderne blive langt solidere Runder, da de ville sælge til dem i langt større Partier, end om de skulde sælge deres Varer i Skillingevæis og give Kands i Tilgift. Jeg troer, at denne Erkjendelse vil nok saae Magt; men det er mig virkelig tvivlsomt, om det ikke vilde være overensstemmende med den Praxis, som Rigsdagen hidtil har fulgt, at give de Vedkommende Tid til at funde sig. Hvad der nemlig for mig er Hovedsagen, er, at der er overmaade ringe Udsigt til at vinde en virkelig god Lov ad den Veie, der nu foreligger. Det vil erindres, at det begyndte med meget vidtomfattende Forslag; det er snart strumpet sammen, snart er der lagt til, og nu foreligger der en heel Deel Endringsforslag, som gaae ud paa, at Noget skal optages, Noget udelades; Nogle sige, at

de ville stemme mod Lovforslaget, dersom det eller det ikke bliver staaende, Andre, at de ville stemme mod det, dersom ikke det eller det gaaer ud; der er altsaa ikke det, som jeg i Reglen maa betragte som Veitingselse for en solid, velbetænt Lov, at der er en udbannet Mening, der har veiet Sagen til alle dens forskjellige Sider, og nu med Consequents gennemfører den. Det forekommer mig, at Lovforslagets Indhold saaledes er udsat for Bind og Bove, og at alleslags Tilfældigheder have en overmaade stor Udsigt til at blive raadende. Siden her kun kan være Tale om Smaa Ting, maa jeg udtale, at jeg paa ingen Maade kan finde det vel stemmende med Handelsfrihedens Princip, at der siges, at det kun skal være Indvaanerne i Kongeriget, som tør drive denne Handel. Jeg forstaaer ikke engang dette rigtigt; thi at en Rejsende skulde paa Landeveien etablere saadanne Handeler er dog ikke let tænkeligt, og i det Dieblit Udsendinge, og hertil kan man, hvis man vil uigere Ordet: „Kongeriget“, ogsaa henregne Slesvigere, virkelig have bosat sig her, saa ere de Indvaanere i Kongeriget. En saadan Befaling som den, at de kun maae tage Varerne fra Kjøbstæderne i Kongeriget, saaledes at det skal være dem forbudt at hente dem endog fra Flensborg, vil indbringe et Princip i Lovgivningen, som vi hidtil ikke have kjendt. Den Bestemmelse, at der ikke tør udsælges for Mere end een Daler, forekommer mig at være en Indskrænkning, der i sig selv ikke er hensigtsmæssig, og som det er aldeles umuligt at overholde. Jeg har strax gjort opmærksom paa, at den Frygt, som Landboerne have, er den, at disse Høkerhandeler skulle blive til Brændeviinsudsalg. Til denne Frygt bør der nu vistnok tages Hensyn, uten jeg kan paa ingen Maade finde det rigtigt at paalægge Høkerne, ikke for Overtrædelse af denne Lov, men for Overtrædelse af en ganske anden Lov, særlig Straf, fordi de tillige sælge Kaffe. Den Lov, der forbyder Brændeviinsudsalg, fastsætter visse Mulcter; ere de ikke høie nok, saa kunne de jo forandres; men at den, der overtræder en ganske anden Lov, ikke skulde belægges med den Straf, som den anden Lov byder, men med den, som her paabydes, det forekommer